

„ Každý z nás at' vychází vstříc bližnímu, aby to bylo k dobru společného růstu.“

Římanům 15, 2.

ilustrační kresba
jindřich oleš

Duben 2024
CASD Valašské Meziříčí

www.valasskemezirici.casd.cz

Úkoly

- 6.4. – Nejstarší konflikt
- 13.4. – Láska nebo sobectví
- 20.4. – Světlo svítí ve tmě
- 27.4. – Stát na straně pravdy

Rozpis učitelů a kázání

Datum	Učitel SŠ	Sobotní školka	Příspěvek	Kázání
6.4.	Petrovičová	Mročková J.	Pimková	Kloda
13.4.	Tomanec	Kimlerová	Kuchmista	Dona
20.4.	Tyšerová		IFA	Pimek
27.4.	Chárová	Mročková	WeSend	Kašlík

Blahopřání k narozeninám

Jan Bureš – 2.4.
Svatka Balážová – 9.4.

ADRA Klub zdraví informuje

4.dubna 2024 v 17.30 hodin malý sál Knihovny – beseda **Martina Mikláše** – „Umělá inteligence“

18.dubna 2024 v 17.30 hodin malý sál Knihovny – beseda **Antonína Pasche** – „4 týdny v Oregonu“

**Číslo účtu a variabilní symboly – sbor CASD
Valašské Meziříčí**

Číslo účtu sboru - **1763654349/0800**

Variabilní symboly:

• desátek	10063
• dar pro sbor	11063
• misie	1063
• 13. sobota	13063
• stavební fond	44063
• sociální fond	20063
• ADRA	222063

QR kódy pro platbu darů 2024

QR Platba

Dar pro misii 50,- Kč

QR Platba

Dar pro sbor 50,- Kč

ID datové schránky : **emcve2i**

Sbor Církve adventistů sedmého dne Valašské Meziříčí

Akce v dubnu

20.dubna – výstava kreseb spojená s besedou nad tvorbou
Erika Dančáková

27.dubna - Wesend

Česko-Slovenská unie má nového predsedu

Na rokovaní prvého dňa pracovnej konferencie Česko-Slovenskej únie, ktoré sa uskutočnilo v nedeľu 3.3. v Brne, sa zúčastnilo 217 delegátov, ktorí sa v úvode konferencie spoločne modlili a vypočuli si duchovné slovo Barnu Magyarosiho, tajomníka Intereurópskej divízie z Bernu. Po odsúhlasení agendy a programu predsedu, tajomník a hospodár únie predniesli správy o činnosti únie v uplynulom konferenčnom období. Delegáti boli oboznámení tiež s tým, ako výbor únie naložil s prerokovanými i neprerokovanými bodmi agendy z minulej konferencie. Zvolený prípravný výbor potom navrhol zloženie troch výborov – menovacieho, výboru pre poverenie a pre zmenu ústavy. Na návrh menovacieho výboru delegáti vyše 90% hlasov odsúhlasili doterajšieho tajomníka Petra Číka na funkciu predsedu únie. Barna Magyarosi sa za nového predsedu po voľbe modlil a poprial mu do ďalšej služby veľa múdrosti, síl a Božieho požehnanie. Zároveň poďakoval doterajšiemu predsedovi Mikulášovi Pavlíkovi za jeho službu. Delegáti rozhodovali aj o zložení nového výboru únie, odsúhlasili voľbu revíznej komisie a niektoré zmeny ústavy. Menovací výbor bude v medziobdobí pokračovať vo svojej práci, aby mohol predniesť delegátom mená ďalších dvoch predstaviteľov únie – tajomníka a hospodára.

Únijná konferencia bude pokračovať druhým rokovacím dňom 12.5.2024.

www.casd.cz

Shrnutí úkolů sobotní školy za měsíc březen

9. „Požehnaný, kdo přichází ve jménu Hospodina!“

Žalmy vydávají svědectví o všech aspektech Kristova díla. Obraz pastýře vyjadřuje úzký vztah mezi Bohem a jeho lidem. Mnohé žalmy vyjadřují mučivé pocity opuštěnosti trpícího Mesiáše, jiné obsahují zaslíbení věčné podpory a prosperity Božího lidu. Mesiáš má výjimečnou čest a autoritu, nadřazenou

všem lidským kněžím a králům. Ježíš je „Bůh s námi“ ve všech životních situacích.

10. Lekce z minulosti

Historické žalmy posilují důvěru v Hospodina. Minulost Izraele zdůrazňuje Boží věrnost. Nezapomínejme na Boží zázraky v našich životech. Nespoléhejme na vlastní skutky. Historie přináší důvody, proč chválit Boha. Selhání je spojeno s vyznáním hříchů. Pokání dává naději, že Bůh odpustí kajícímu lidu. Bůh volá zbloudilý lid, aby se k němu vrátil.

11. Touha po Bohu na Sionu

Hora Sion je synonymem pro Jeruzalém, chrám a místo Boží přítomnosti. Žalm 84 říká, že „den v tvých nádvořích je lepší než jinde tisíce ...“. Modlitba za dobro společenství věřících je důležitou součástí modliteb. Žalm 46 podává popis neklidného světa, přírodních katastrof a válek. Hospodin je zdrojem trvalého klidu a bezpečí Sionu. Ti, kdo doufají v Hospodina, jsou přirovnáni k Sionu, symbolu vytrvalosti, pevnosti a síly. Sionské písně nám připomínají Boží svrchovanou moc.

12. Chválu vzdejte Hospodinu

Společná oslava Hospodina ovlivňuje náš život. Bůh žehná chválící lid. Motivací ke zpěvu je Boží přízeň projevená všem generacím. Žalmista na otázku: „Hospodine, kdo smí pobývat ve tvém stanu?“ odpovídá: Ten, jehož činy odrážejí Boží charakter. Vyhýbejme se tomu, co nás odděluje od Boha. Zpívání, chválení, přinášení darů a sdílení evangelia jsou projevy uctívání. Připomíná jeho minulé činy, slaví přítomné zázraky a očekává budoucí skutky. Bůh požaduje skutečnou zbožnost. Přinášení obětí nestačí, pokud srdce není naplněno pokáním, vírou a lítostí nad vlastním nesprávným jednáním.

13. „Očekávej na Hospodina!“

Žijeme naději na příchod našeho Pána. Čekání je nepříjemné a úzce s ním souvisí vytrvalost. Očekávání na Hospodina je hlubokou touhou po Bohu. Převyšuje jakoukoli jinou touhu a potřebu v životě. Během čekání jsme povoláni vydávat svědectví o naplnění našich nadějí. Čekání bude bohatě odměněno. Obraz dítěte v matčině náruči je popisem člověka, který v Boží náruči nachází klid a ztišení. Naše osobní zkušenost může pomoci ostatním věřícím. Obraz velké žně poukazuje na obnovení Božího království na zemi při Kristově druhém příchodu. Sobota je zase znamením, že Hospodin posvěcuje svůj lid. Boží vysvobození změní temnotu smrti ve světlo nového rána. Během čekání na Pána můžeme v žalmech nacházet klid a povzbuzení.

Ján Petrovič

Více na www.valasskemezirci.casd.cz odkaz *Shrnutí úkolů SŠ*

Franta Tomanec jak ho (možná) neznáme

František Tomanec, nestrukturovaný životopis ☺

Mé narození se váže ke konci minulého tisíciletí, konkrétně k 7. prosinci Léta Páně 1946. Udává se to v Kateřinicích, valašské vesnici známé výrobou špejlí, březových metel a hokejových puků. Poté, co začínám obstojně zvládat samostatnou chůzi a základy mateřštiny, na mne čeká povinná školní docházka. Vděčím jí za mnohé, především za to, že mě naučí jakž takž číst, psát a dokonce i počítat. Bohužel mě už nestačí naučit milovat světonázor tehdejšího neomezeného vládce, Rudého bratrstva. Coby potomku tmářsky orientovaných rodičů je mi proto nabídnuta šance získání vzdělání

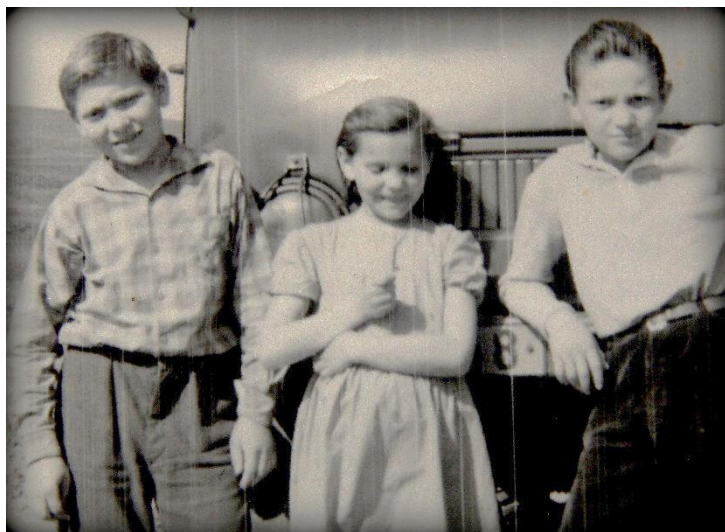

přímo úměrného mému ideologickému směřování. Mám možnost tři roky studovat buď na horníka, nebo zemědělce. Nakonec se mi však podaří vyučit

malířem a natěračem. Což považuji za nevýslovné štěstí. Větší část produktivního věku se proto mohu živit prací svých rukou a tím pádem nemusím hrbít páteř a studovat marx-leninismus. Hned jak je to možné, tedy ještě před revolucí, se má kariéra zaměřuje na soukromé podnikání.

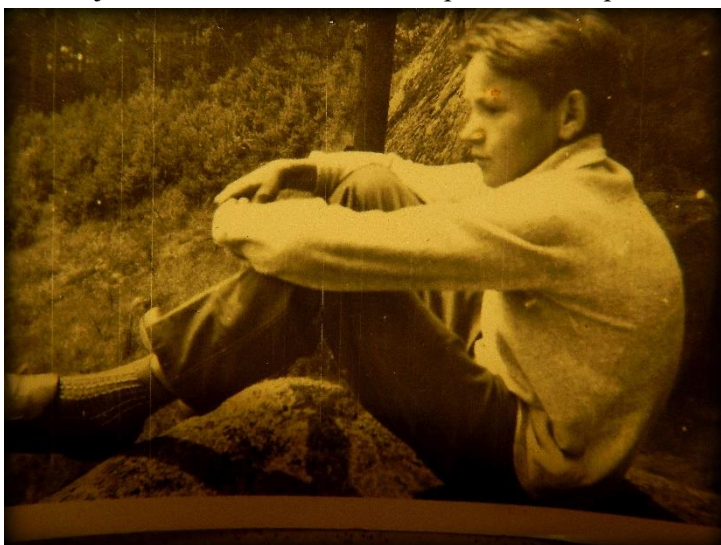

Postupně vzniká firma, která v současnosti živí pět až sedm lidí. Zabývá se prodejem a aplikací nátěrových hmot.

Do Valašského Meziříčí mě přivádí srdeční

záležitost. V době pražského jara tu potkávám Dagmar, pohlednou dceru zasloužilého straníka. Kde jinde než v kostele? V roce 1972 je svatba a během příštích dvanácti let přichází na svět trojlístek ratolestí. Synové Michal s Jakubem a uprostřed dcera Ester. Do dnešního dne k nim přibylo i šestero vnoučat a tři pravnoučata.

Kromě svých koníčků, mezi které patří vandrování, fotografování a vymýšlení ptákovin, mě to však odjakživa táhne k humanitární práci. Těsně po krvavé rumunské revoluci je mi pod hlavičkou Červeného kříže dopřáno pomáhat v místech nedávných bojů. O pár let později, konkrétně roce 1995, se totéž opakuje v rozmláceném Mostaru,

Sarajevu či ve válkou poničených oblastech severní Bosny. Tentokrát už v

barvách čerstvě
založené valašské Adry.
Rozdáváme tu dárkové
balíčky našich dětí a
organizujeme
dobrovolnické brigády.
V devětadevadesátém
se podobné aktivity
přesunují do
nedalekého Kosova a
ekonomicky
nestabilních oblastí
Zakarpatské Ukrajiny.

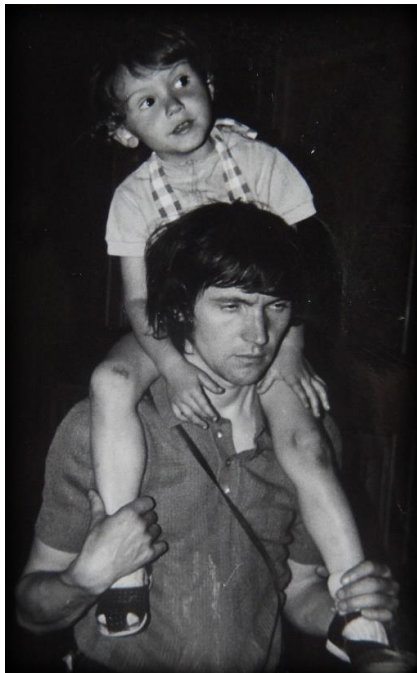

Meziříčská pobočka v té době participuje i na jiných zahraničních projektech, především na vzdělávacím programu v nejchudší asijské zemi, Bangladéši. Tuzemskou část dobrovolnických aktivit oněch let tvoří hlavně pomoc při zmírňování následků povodní, pořádání charitativních sbírek, organizování prázdninových brigád pro místní neziskovky a realizace kulturně osvětových akcí uskutečňovaných ve spolupráci se Zdravým městem Valašské Meziříčí. V paměti zůstávají také recesní Pochody šílených krav a jim podobné ptákoviny. V roce 2005 potom dochází k založení Dobrovolnického centra, zajišťujícího koordinaci bezplatné pomoci pro sociální a zdravotní ústavy.

V současné době registruje více než stovku dobrovolníků působících v šestnácti regionálních zařízeních.

Adra se stala mojí životní láskou. Ale ani ta, jak už to bývá, netrvá věčně. K pramalé radosti mnohých opouštím nejen ji a usazuji se v krajské metropoli. Moje situace v mnohém připomíná případ nejmenovaného, veřejně známého premiéra, jinak rožnovského fyzika, který nezvládl chemii. Ať se tento životní kotrmelec jeví jakkoli nešťastným, má i své kladné stránky. V roce 2007 stojím u zrodu jiného humanitárního sdružení, zlínského Samari. Se skvělou partou místních nadšenců organizujeme tzv. adopci na dálku, rozjíždíme dobrovolnictví, pomáháme na Podkarpatské Rusi a propagujeme zdravější životní styl.

Přitažlivost Valmezu, podporovaná tlakem svědomí, je však natolik silná, že za necelých pět roků přichází návrat. A zdaleka nejen do Adry. Tentokrát je inspirací osud jistého knížete, jednoho z prezidentských kandidátů. Resvatba s Dášou se koná po čtyřiceti letech od té první, na den přesně, a se stejnými svědky. Osudový kruh se uzavírá.

Jak je z výše uvedeného patrné, náležím do kategorie poměrně slušných hříšníků. Pokud se mi v životě přece jenom něco podařilo, pak to není mojí zásluhou. Poděkování náleží především desítkám spolupracovníků, stovkám dobrovolníků a tisícovkám bezejmenných dárců. V neposlední řadě také mé první a poslední manželce, která mě nejen fyzicky převyšuje.

PS. Dobře mi tak! Dlouho jsem po ostatních loudil životopisy, až došlo i na mne! Samozřejmě, jednoznačnou zásluhou šéfredaktorky Ivy. Protože se mi nechtělo o sobě nic vymýšlet, sáhl jsem po historickém popisu, který si před deseti roky vyžádala místní radnice (a jenom nepatrně jej doplnil). Není tam, samozřejmě, ani zdaleka všechno. Oblast sborového života a mé životní průšvihy jsou drtivě většině čtenářů zpravodaje známé, takže je zbytečné je tady připomínat. Každopádně se těším na to, až si o sobě počtu od svých bližních. Doufám, že mě nebudou šetřit a zveřejní jen pravdu pravdoucí!

Franta Tomanec

Valašský bard adventního lidu

Bratr František Tomanec ... bystrý pozorovatel života s mimořádnou schopností své postřehy a myšlenky vyjádřit, a tak zasáhnout srdce lidí a vyvolat pocity a myšlenky, které mají vliv na celé společenství. Má dar vyzpívat a často i vtipnou formou vyjádřit to, co vnímáme, ale sdílíme těžko, tedy každodenní zkušenost života s Pánem Bohem. Melodie jeho písní jsou jednoduše „chytlavé“ a společné zpívání alespoň jejich refrénů vytváří soudržnost a pohodu.

Častější kontakt s Františkem jsme měli během našeho působení v Novém Jičíně (1980–1986), ve Frenštátě pod Radhoštěm (1986–1994) a ve sboru Valašské Meziříčí.

V Novém Jičíně se díky aktivitě nadaných mládežníků (Pavel Sikora, Petr Konečný) každoročně na podzim konalo SATI, tedy „Soutěž adventních tvůrců a interpretů“. Událost, na kterou jsme se všichni těšili, zvědaví na nové formy, nové pohledy a nové písně. Hlasovalo se o nich písemnou anketou a František téměř pravidelně patřil mezi vítěze. Františkovy písně byly tematicky aktuální, zpívali jsme je rádi, u písně *Zatím, co ty spíš*, jsme i slzeli.

Ve Frenštátě byla u sborového domu větší zahrada a my jsme tedy chovali 1–2 ovečky. Pro Františka to byl podnět k vyjádření, že „to je z důvodu zvýšení gáže Petra, aby coby pastýř mohl ke svým dvounohým ovečkám připočítávat i ty

čtyřnohé“.

Františkův jemný humor vedl k nezapomenutelným hláškám, vznikajícím zejména při zvláštních sborových příležitostech. Jeho veršování typu „Jezte, co je jedlé, chleba, buchty, knedle, jen ne masa sviňská, radí Jana Krynská“ se udrží v paměti nadlouho.

Nezapomenutelná je společná dovolená v Rumunsku pod stany v horské oblasti Maramureš i s návštěvou Veselého hřbitova či těsně porevoluční výlet do rakouských alp s nocováním v „Hotelu Kupka“ a pobytem v Salzburku, kde nás přijali „jako anděly“, byť jsme se přiznali, že jimi nejsme. S vytrvalostí sobě vlastní František reagoval i na společenské změny (*Pohanský chorál*) nebo rozšíření televize (*Já jsem ten přítel rohatý*). Jeho angažovanost pro svobodu a pomoc jiným bude zřejmě popsána jinde, já jen připomenu, že v roce 2003 se stal prvním nositelem ceny hejtmana Zlínského kraje s názvem „Salvator“, která se od roku 2004 udílí až dodnes.

Bratr František Tomanec je člověk inspirativní a přejeme mu, aby mu jeho cit pro poezii všedního dne vydržel co nejdéle.

Jana Krynská

Něco o Frantíkovi

No tak v první řadě je to můj bratranec, který téměř při každém našem setkání, když přijedeme do ValMezu, vzpomíná, jak mně jako mimčo ve svých 11ti letech v Kačičích vozil v kočárku. Je to člověk, který se pořád směje (i když mu kolikrát do smíchu nebylo), taky pohodář a má smysl pro každou legraci, výborný organizátor, skladatel písniček a sáhodlouhých básniček složených k záměru – přečíst na svatbách, kterak se ti dva dali dohromady. Bylo nebylo aneb pohádka o Daně a Kájovi se mi vryla do paměti, takže ještě dnes, po 43 letech manželství, si některé úryvky pamatuju.

Jako vedoucí mládeže byl vynikající organizátor a časté výlety po valašských kotároch s mládežníky byly perfektní, stejně tak i tábor na Damašku. Ale nemyslete si, že Franta je jenom obyčejný, prostý Valach, je taky hlava chytrá – jezdil jako i já na 4 letý biblický seminář na Vsetín na laického kazatele pod vedením bratra Šustka. I když momentálně není na společné fotce, vím, že tam byl, jelikož seděl přes jednu židli ve stejné řadě jako já, aby mohl občas opisovat od svého chytřejšího souseda. Je chytrý, jak by ne, když cestuje po světě, zná plno řečí. A víte, jak se to říká – kolik řečí umíš, tolikrát jsi člověkem. Ještě se mi moc líbil ten sraz mládeže, který byl před 5 lety? Otazník, nevím přesně rok, ale Frantíku, je to výzva, chtělo by to opáčko. A ty fotky ve sboře se ti povedly

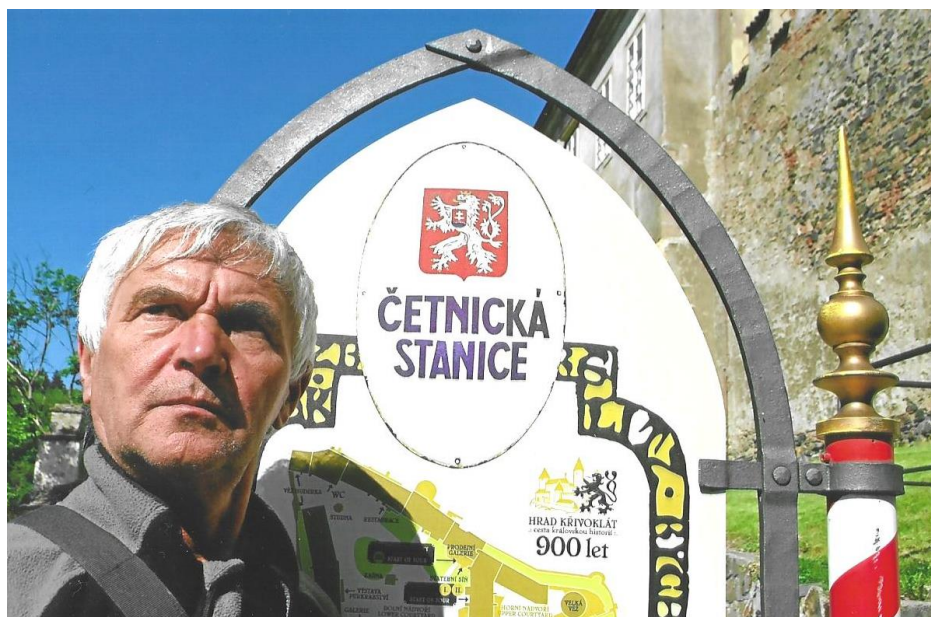
perfektně. Vidáváme se, někdy ve sboře v Mezíříči nebo na pohřbech. Ve sboře je to veselejší.

Těch zážitků s Frantou mám několik, vzpomenu aspoň dvě. Ještě když jsem bydlela s rodiči na Křižné, chodíval k nám malovat, případně tapetovat. Když se ho mamka zeptala, co chce na jídlo, odpověděl vždycky stejně – zelňačku. Mamka ji uměla uvařit vždycky výbornou. Já jako malá žába jsem se na něho dívala, jak mu jde práce od ruky. Myslela jsem si, že se od něho malování naučím. Jenže rodina v Třebíči moje marné snahy vyhodnotila maximálně tak kritikou. Ale vždycky, jestli byl na štaflích nebo na zemi, si ještě při práci zpíval. Proto moje mamka vždycky říkala, že má Frantu ráda.

A druhý zážitek - asi před 10ti lety byl u nás v Kopřivnici Radim Passer. Na tu jeho jednu přednášku přijel i Franta s Ladou Smilkem. Hleděla jsem na ně jak na zjevení, cože jako dělají ti dva v těchhle končinách. Pozvala jsem je k nám domů, nabídla čaj a štrúdl. Franta seděl v obyváku na gauči a díval se okem profíka na tapety v obyváku a prohlásil, že je tapeta nejen pěkná, ale dobře odvedená práce a že nám to vydrží ještě dalších 10 let. Frantíku, vydrželo, tapety ještě nespady. :)

Přeji Ti, Frantíku, do dalších let hodně elánu jako dosud, Boží vedení, hodně humoru a ať Ti dobrý Bůh dává zdraví a sílu. Já vím, že narozky máš až v prosinci, ale když už tady o tobě píšu, tož to chce nějaké pozitivní zakončení.

Dana Klečková

Pana Františka Tomance daleko lépe znali moji rodiče, kteří už bohužel nežijí. Myslím, snad se nepletu, že maminka Jarmila, za svobodna Šíblová, vdaná Šuláková (ročník 1944) ho znala ještě z dob Mládeže, kterou pak vtipně přejmenoval na Chátru. Znala z té doby a zpívala si doma jeho písničky. Taky tatínek Pavel Šulák (ročník 1940) ho znal dlouhé roky a myslím, že ho měl jako člověka rád. A když o něm napsal pan František Tomanec vzpomínání, jaký to byl miláček na zabítí v jednom, tak jsme se se sourozenci řehtali, až slzeli u jeho mistrovského popisu. Nejvíc jsem ho vnímala vždy jako opravdu talentovaného písničkáře - v tom nejlepší slova smyslu. A jednou byla velký hit našeho dětského tábora jeho písnička “Chod'áci z kraja do kraja přišli jsme vám do Rája, ráj byl pěkný zelený, pravda, enem na zemi...” Snad si to po mnoha letech pamatuju dobře. A taky si pamatuju na jeho osobní povídání o tom, jak kamarádovi daroval ledvinu, to bylo velmi silné, kdo z nás by to zvládl a byl ochotný pro přátele udělat... Jinak nějak více osobněji pana Tomance neznám, přece jen je bližší věkově mým rodičům, ale vždy mi přišel takový přemýšlivý, upřímný, poctivý a plašší introvert, co má hodně rád přírodu.

Pavla Červenková

Můj vztah k Františkovi

Můj vztah k Františkovi by se dal rozčlenit do několika fází:

Fáze obdivu - Ta začala na prvním, tehdy ještě neosobním setkání na Veletržní sobotě v Brně. Bylo mi kolem patnácti let a dodnes si pamatuji na hordu Valachů, jak své vystoupení začali písní “Přijeli jsme od Vsetína, z té severní Moravy... (dodnes tu píseň znám). Pak jsem se dozvěděl, že hlavním pachatelem je jistý, nepřehlédnutelný František. A já pak sledoval některé jeho hity a obdivoval ho v jeho tvorbě. A nebyly to jen písně - hlavně ty neotřelé nápady jako například Pochod šílených krav, Nezapomenutelné!

Fáze spolupráce - to byla doba hlavně v čase, kdy mne okolnosti zavály do Adry a v té době se s Františkem nedalo nepotkat. Vždycky něco vymyslel, v něčem byl originální. Záviděl jsem mu jeho nápady a zároveň se z nich radoval.

Fáze úcty - to když se rozhodl darovat svému kamarádovi ledvinu. Byl jsem ho tenkrát navštívit v Ikemu... dodnes si ho za tento krok vážím.

Fáze rozkolu - způsobená některými, pro mne nepochopitelnými kroky a rozhodnutími, které způsobily, že jsme se najednou nacházeli na zcela odlišných částech barikád. Ale i tak to byl férový protivník.

Fáze cestovatelská. Sháněl jsem parťáka na Transsibiřkou magistrálu a Mongolsko. Alan Chlebek mi dal typ na Františka (Alane, díky). Dodnes slyším jeho reakci na mé zavolání: “Ty mi telefonuješ?” Následující dlouhá cesta vlakem z Moskvy na Bajkal byla dobrou příležitostí k rozhovorům, k navázání nového vztahu, k počátku nové důvěry a přátelství. A pak následovaly další cesty - Indie, Belzec, Azerbajdžán a Albánie... Jedna lepší jak druhá.

Fáze přátelství. Jsem velmi vděčný za přátelství s Františkem. Víím, že jeho slovo vždy platí, že je člověkem, na kterého se mohu spolehnout. A to se, zvláště v dnešní době, cení.

A ještě několik drobností z našich cest:

- V Azerbajdžánu, na místě vysychajícího solného jezera se dokázal oholit, vyčistit si zuby a umýt nohy v asi třech lžících vody.
- V Mongolsku, když se nám nekontrolovaně rozběhl JAK (místní zvíře, které táhlo dvoukolový povoz na kterém jsme vezli nalámané kletí) mne dokázal vyfotit v momentu, kdy jsem - ve fázi ztráty rovnováhy - už nebyl na povozu a ještě nebyl na zemi.
- V Indickém Pftostáru (malá vesnice vysoko v horách) na sebe na noc narovnal příkrývky, které byly určeny pro několik lidí - ráno jsme ho v té hoře “peřin” nemohli najít.
- V Moskvě ho učaroval skupina vyznavačů komunismu, kteří nešli rudou vlajku se srpem a kladivem - že jsem si myslel, že už s nimi zůstane.
- V mongolské stepi si dělal topinky na ohništi ze sušeného velbloudího trusu.
  - A nezapomenu na jeho noční polévky, které vařil kdekoli to bylo možné z toho, “co batoh dal” - ale vždycky měly stejnou chuť, protože konečnou jednotící chutí byl vždy hojně přidávaný česnek.

A bylo by toho mnohem víc...

Františku, díky za vše!

Slávek Vurst

Vzpomínám na návštěvu, když za mnou přišli s Dášou a Evou, a s nákladem dárků a potřebných věcí do domácnosti. Psal se únor roku 1982. V té době nebyl práci prášek, toaletní papír. Přivezli mi sadu příborů, sadu talířů, různé kuchyňské potřeby. Děvčata upekla dort 🍰 . Byla jsem z toho překvapená a moc ráda. Tenkrát jsem plenky vyvařovala, krásná šťastná doba. Těch zážitků s Dáškou a Františkem bylo bezpočet, kdy mě pozvali k sobě na oběd a pouštěli krásné písničky, povídali jsme o všem možném. Večer mě doprovázeli ke vlaku. Vzhlíželi jsme na hvězdnou oblohu. Děkovala jsem Pánu za přátele. Vydrželo nám to do dnešních dnů. Závěrem - velký dík.

Zapomněla jsem to hlavní - narodil se mi Peťa, a Eva i Daška se přišli Peťu přivítat a pochovat.

Svatka Balážová

František Tomanec neboli Ferenc

Znám ho již 60 let! Tenkrát moji rodiče postavili chatu v Nýdku a my jsme s mládeží „čundrovali“ po Beskydech. Jednou jsme byli na Velké Čantorii a nějak jsme si to nespočítali a neměli jsme jídlo. Tenkrát František asi od hladu začal zpívat svou novou píseň: „Co budeme jísti, co budeme pít, čím budem děti odívat a za co autem jezdívat?“. Píseň dostala název Hymna pohanů. Franta vytáhl někde ze dna svého ruksaku dva krajíce úplně suchého, chleba, který rozdělil mezi nás. Měli jsme hlad, a tak si pamatuji, že jsme si „pochutnávali“ na kousku suchého chleba, který nás vytrhl z nouze. V roce 1972 po ukončení studia na Teologickém semináři v Praze-Krči jsem dostal umístěnku na Valašsko. Obsluhoval jsem sbor Vsetín, Liptál, Kateřinice a Hošťálkovou. Asi po pěti měsících jsem měl svatbu v Jihlavě, ale chtěli jsme pohostit i spoluvěřící na Vsetíně. Měli jsme krásné setkání, na kterém jsem vyprávěl několik dobrodružných zážitků z táborového života, protože jsem často vedl dětské a mládežnické tábory. To mé vyprávění mělo trochu podtext, jak jsme přechytračovali jiné táborníky a co jsme všechno prožívali. Tenkrát jsem ani netušil, jak jsem nahrál Frantovi. Po ukončení pohoštění jsem byl s manželkou pozván ke staršímu sboru br. Juřínkovi. Někteří mládežníci ještě zůstali ve sborovém domě a pod inspiraci Franty, ukazovat, co jsou zač ti Valaši, začaly se dít věci! Naši novou ložnici přestěhovali do modlitebny a nábytek z obýváku do ložnice! Získali totiž, už nevím jak, klíče od našeho bytu. Ty klíče pak donesl domů mladý Mirek Juřínek, odevzdal mně je a rychle se někam ztratil. On totiž byl také u toho „stěhování“. Vyhýbal se mně asi 14 dní. Když jsme se vrátili od Juřínků domů, nestačili jsme se divit! Byla to úžasná svatební noc – několik hodin až do rána jsme všechno stěhovali zpět na místo. Takže valašský humor je velmi vynalézavý, řečeno kulantně. Byl to nápad Františka, který byl vždy a je až dodnes „veselá kopa“.

Přeji si, aby mu to ještě dlouho vydrželo, protože je dobré mít pozitivní myšlení a smysl pro humor i v dnešní době plné stresu.

Milan Drobík

Ve spojitosti s osobou Františka se zajisté nejen mě vybaví pojmy jako nekonečný optimista, nakažlivě pozitivní a veselý člověk nadevše milující legraci, s duší i tělem ve skvělé kondici - věčně mladý milovník přírody a všemožných vandrů po jejích krásách, hluboce věřící a neskutečně čínorodý člověk a zručný řemeslník, ale také člověk který se nikterak nerozpakuje s empatií jemu vlastní projevit svou víru naprosto konkrétně a prakticky a jako takový je dnes již valašským nestorem v humanitárních aktivitách ať už přímo na Valašsku, nebo v různých koutech světa poznamenaných válečnými konflikty a to ať už s Adrou, nebo mimo ní.

Dále zajisté k Františkovi také neodmyslitelně patří jeho všudypřítomné fotodokumentování všeho možného od dech beroucích přírodních scenérií až po rozličné momentky mezilidského - i toho církevního soužití na různých úrovních.

V neposlední řadě je tu také jeho osobitý, neotřelý, valašsky přímý a nekorektní - prostě jedinečný a famózní smysl pro humor.

František je takřikajíc zkrátka to, čemu se v intelektuálních kruzích říká renesanční člověk a takového člena nelze jinak, než Valašskomeziříčskému sboru upřímně závidět.

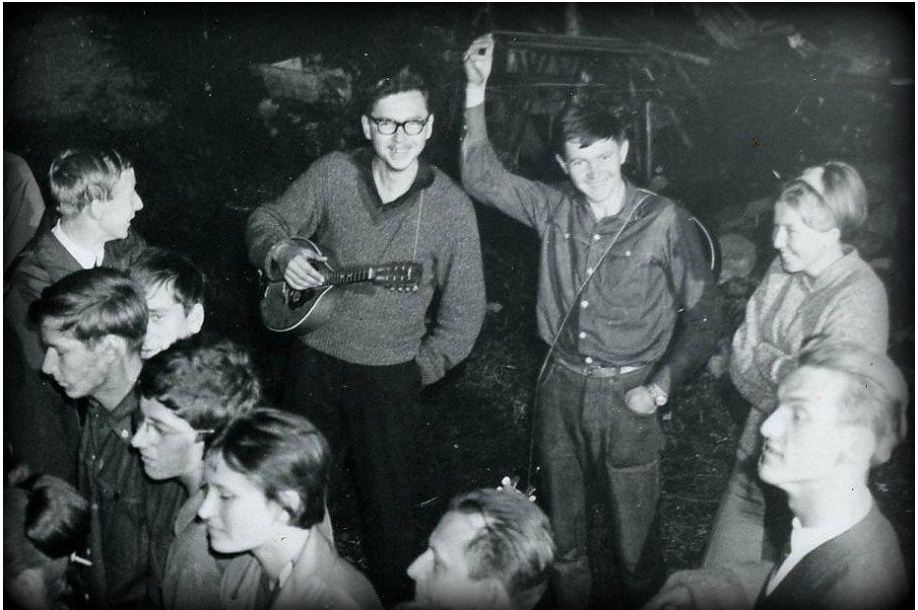
Jednu velmi důležitou oblast Františkovy osobnosti jsem ale ještě nezmínil a záměrně jsem ji nechal nakonec. Je to jeho muzikantsky umělecká duše.

Nejen, že je to milovník dobré muziky, ale sám tuto také jak známo tvoří a produkuje. A v adventistickém písničkářském světě už dávno patří mezi živoucí legendy.

Moc rád vzpomínám na dobu svého dětství - ranná devadesátá léta, kdy byl Franta i spolus mými rodiči, Vaculíkama, Milanem Kubičikem a Jendou Daňovým hudebně poměrně hodně aktivní a jezdilo se s hudebním programem po různých sborech do blízka i dále.

Byla to doba čerstvě po revoluci, doba plná euforie vonící svobodou s příslibem naděje lepších zítřků a nových dříve netušených možností jak v oblastech světských, tak i náboženských. A i to se v těch Františkových písničkách nějakým způsobem odráželo.

My s bráchou jsme byli povětšinou přítomní na všech zkouškách a často jsme ve večerních hodinách za nekonečného pilného zkoušení unavení usínali na sborových židlích, či lavicích uhoupání libozvučnými tóny Fratových písní v podání onoho volného hudebního sdružení ve výše popsaném složení.

Stalo se tak, že písničky jako Vracím se domů, Jižní větry, Náš kraj, Tání, Když tak patříš, Už jen chvíli, Sláva ó sláva, Timoteji, Touha, Vzpomíná se vzpomíná, Modlitby bosých dětí, Nastav mi zrcadlo nebo Dopisy marnotratného syna a mnohé další mám od té doby tak nějak pod kůží a jsou to

jednoznačně srdcové záležitosti... přestože mnohé z nich jsem už dobrých 30 let neslyšel.

Když se ale někdy výjimečně poštěstí a některou z nich uslyším Frantu zpívat, je to pro mně obrovská nostalgie, která mne vrátí zpět do dob mého dětství, kdy nás s bráchou naši naložili do našeho červeného Fiata Uno spolu s taťkovou dvanáctistrunnou kytarou a jelo se na zkoušku, nebo případně přímo na ostré vystoupení.

No a když jsme pak už byli o něco starší a začali jsme se učit své první akordy, tak nás vzali mezi sebe a mohli jsme si zkusit jaké to je zahrát si s nimi pro vděčné obecenstvo.

Proto je asi pro mně osobně tato vzpomínka ve spojitosti s Frantou nejsilnější a mám jedno takové velké přání - dát tak ještě jednou dohromady tu starou sestavu a poslechnout si znovu ty parádní důvěrně známé Frantovy písničky. To by byla panečku věc!

Honza Wagner

(pozn.redakce – chystáme koncert Franty Tomance)

Ráda vzpomínám, ale více srdcem, než psaním. Tak zase jen posílám takový malý vzpomínkový pozdrav.

Milý Frantíku!

Vyjádrít všechny vzpomínky na tebe, to bych musela napsat knihu, a to už nemohu. Na tebe se nedá zapomenout. Když tě totiž tvoje moc hodná maminka pustila od svého srdíčka, usedl jsi na své "životní" kolo s kytarou přes rameno a jel jsi svou horskou dráhu. Přes vrcholy i doliny. A jsem ráda, že jsi vjel i do času mého a Blažového. Dostal jsi do vínku nejen valašský humor, ale i velké srdce. Proto jsme mohli s tebou mnoho krásných a veselých chvil prožít. Dodnes mám na poličce samorost, se vzpomínkou na dobrodružný tvůj výlet do Polska na táboře v Belanských Tatrách. Když jsi seděl na vyhlídce ve Slovenském ráji, při pohledu na tvé nohy nad propastí, ještě dnes se mi chvěje srdce. A ta tvoje kytara, která doprovázela naše zpívání u táboráků. Snad se mi podaří vyjádrít ještě jednu vzpomínku. Konal se sborový výlet do Javoříčka a v jedné krápníkové jeskyni nám dovolil průvodce zazpívat. Zazněly první tóny tvé kytary a slova písně, která v onen čas vyjadřovala smutné události. Byla to píseň "Slyším vítr jak zvoní, sám sebe se ptám, proč lidé slzy roní, proč černý prapor vlál..... Proč člověk jenom sní o tom jak zkrášlit svět..... ale raději zpívat o zázračné zemi."

Jsem Bohu vděčna, že nejen sníš, ale chceš na svém životním kole do té země dojet. Přiznám se, že jsem vděčná za zatím poslední setkání - a to opět ve Valašském Meziříčí - u domu, kam jsme moc rádi chodívali, protože se tam

hodně zpívalo a kolem nás se šířila vůně topinek, které nám s láskou na topinkovači pekla tvoje Dáša a všichni jsme voněli česnekem. Čas udělal své. Hned jsi mne při posledním setkání nepoznal, o to víc to bylo pro mne hřejivé, když jsme si spolu stiskli ruce.

Frantíku, stále jsi můj prima kamarád, vlastně i bratr v Pánu Ježíši.

Blahouškova Alenka Balcarová

Strýc Franta, byl osobou, která mě vlastně provázela celý můj život. A byly věci, ve kterých mě i fascinoval :). Ve většině oblastí života byl jiný, než ostatní. Kdybych měl vzpomenout všechny příběhy, které jsem s ním zažil, tak by to bylo na velmi tlustou knihu.

Mám jej spojeného s Kačicemi, kam jsem s ním mohl jezdit skoro každou neděli. Tam byl vždy chleba s medem, hrnek horkého mléka, v kuchyni stroj na výrobu kramlíků a ve sklepě voněl špejlovací stroj. Našel vždy houby a to i na místech, kde nikdy nerostly. Nafotil kilometry filmů a byl král diapositivů. Figuroval na všech těch báječných letních, stanových dovolených na Slovensku, na které jsme jezdili různými automobily. Mimochodem, on byl ten bohatý strejda, který si kupoval auta :) Dělal různé bláznivé akce - přejezdy na kolech .. pochody a výlety ... přespávačky pod širákem atd. Skládal písně, maloval obrazy, vyřezával samorosty, soutěžil na adventní Portě, sdružoval lidi, pomáhal potřebným. Byl velký bavič a svatby, kde dělal zábavný program jsou

pro mě nezapomenutelným zážitkem. S tím souvisely výjezdy naší mládeže s biblickými programy. Naučil mě hrát na kytaru, naučil mě vymalovat byt, byl inspirací pro zamilování si turistiky a někdy mě štvál svými názory :)

Je to velký kluk v pomaličku stárnoucím těle a jsem rád, že je v mém kruhu rodiny ... nebo, že já jsem součástí jeho rodiny? Ale to je vlastně jedno :).

Doufám, že se u něj naplní Cimrmanova hláška = “Ten ještě vydrží” :)
Díky strýcu, že jsi ...

Tom Hasmanda

Něco o Františkovi

Moje první vzpomínka sahá až do našeho bezstarostného dětství. Už nevím, kde ve sboru a za jakých okolností se vše událo, ale jasně si vybavuji slova: „František Tomanců nám přednese básničku.“ Mám za to, že tehdy to ještě nebyly jeho vlastní výtvořky. Už tenkrát vše naznačovalo, že malý František nebude patřit k zakřiknutým, bojácným dětem sedícím v koutku. Jak se dále odvíjela jeho dětská léta, si nevybavuji, snad proto že já o pár let starší jsem měla své vlastní zájmy. Dětství uteklo a ejhle, Frantík začal být viditelný na všech frontách. Také jeho hudební a skladatelský talent už nešlo přehlédnout. Při jedné veletržní sobotě v Brně Frantova píseň: „Přijeli jsme ze Vsetína, tam z východní Moravy, od všech našich bratrů, sester vyřizujem pozdravy...“ zvedla ze židlí celé velké shromáždění. Spolu s partou sborových kamarádů vymýšleli možné i nemožné skopičiny, až je Bláža Balcar z tábora na Ježonkách málem poslal domů. A to už se Frantovi a jeho společníkům delší dobu zdálo, že bez přítomnosti děvčat je to pořádná nuda. A tak se pořádaly nájezdy a Frantu jistě hlava bolela při rozhodování, která je to ta pravá. Bylo škoda výšlapů až někde ke Třinci, když doma, přímo u nosu vyrůstala krásná Dášenka. Při prvním setkání s ní bylo rozhodnuto. A tak Frantu zase bolela hlava, ale za samého štěstí. Také Frantovi společníci nelenili, ale jeden po druhém šli do chomoutu. A to už život dostal novou tvář v podobě mnohých povinností. Při tom všem Frantovi zůstalo dost času, aby na svět přicházely nové a nové písně a básně. Jejich počet už se těžko vyčíslí. Také do Frantova života přišly dny vážného rozhodování, kdy nejbližší kamarád Luděk potřeboval pomoc. Franta neváhal a po zralé úvaze se souhlasem své ženy zachraňuje Luděkovu život darováním ledviny. Takto se projevuje pravé přátelství a bratrství.

A kolik to bylo zahraničních výjezdů do válečných zemí. Bez ohledu na vlastní riziko spolu s kamarády odváděli velký kus práce při pomoci mnohým potřebným lidem. Franta u toho nikdy nechyběl. Také u nás doma na Trojáku Frantovy malířské nástroje našly uplatnění. Byl s ním vždy veselý den. Nejen stěny zkrásněly, ale já sama pookřála s člověkem, který místo všelijakého

klábosení o něčem nebo někom si pozpěvoval a s klidem Angličana pracoval. Zbytečně jsem se pokusila zavést hovor a něco se dozvědět. Měla jsem smůlu. Tak jako každý z nás má svá životní selhání, ani Frantovi se toto nevyhnulo. Rozdíl je jen v tom, jak se v dané situaci zachováváme. Nikdy nezapomenu na večerní společné setkání s kateřinickými evangelíky, kdy Franta přede všemi veřejně vyznal své pochybení a projevil skutečné nehrané pokání. Za tento čin si Franty neskutečně vážím. Jak je krásné prožít Boží odpuštění a pak už to slovo „publikán“ nemá v životě ani na papíře místo. Vždycky se těším na setkání s Dášou, Frantou i se všemi ostatními naší sborové rodiny. A jednou za rok, v čase setkání naší nesmrtelné Chátry, kde Franta jako hlavní náčelník se svou kytarou provádí roztodivné kousky, při kterých všichni zapomeneme, že už nejsme mladí a že každého něco bolí. Prostě je nám dobře a veselo. Ale po dvou dnech přijde smutné loučení. O to víc se všichni společně těšíme na ten velký den, který nás jednou provždy spojí, den návratu našeho Spasitele. Zatím si s Frantou zpíváme: „Tam jen tam, tam se naše chvalozpěvy spojí, tam jen tam konečně žít budeme v pokoji, tam jen tam, tam se dostat to už za to stojí, tam jen tam, tam kde bude věčně s námi Pán.“

Frantovi přejeme pevné zdraví, hodně inspirací a tvořivé síly, životní moudrost a každý den prožítý pod dohledem Všemohoucího.

Trojácká Bohuška Smilková

František Tomanec

Tohoto týpka jsem poprvé naživo viděla v r. 1967 ve Studnici, kde byl sborový tábor organizovaný Blážou Balcarem a pár dalšími ochotnými lidmi. Přijel tam spolu s nějakými „čundráky“ nebo také „chuligány“ (=několika dalšími Valachy), jak je někteří nazývali. Byli ubytováni na půdě staré školy, což jim vyhovovalo. My, běžní účastníci této velkolepé akce (na tu dobu mimořádně veliké – cca 120 táborníků v jednom týdnu a v druhém o něco méně), jsme spali ve třídách na kovových, převážně patrových postelích s proleženými drátěnkami a tvrdými matracemi. Jejich příjezd způsobil značný rozruch, a co všechno tam vyváděli, to by Vám František nejlépe pověděl sám (a určitě rád ☺). Nijak mi ale tato parta (na rozdíl od mé starší sestry a několika dalších dívek, které se s nimi pokoušeli sprátelit) nezaujala a jejich přítomnost mi byla fuk.

Protože František byl kamarád Lud'ka Svrčka, který se asi v r. 1969 jako syn našeho nového kazatele (bratra Ludvíka Svrčka), přistěhoval do mého rodného

Hradce Králové, tak jsem se ním (i dalšími Valachy) pak potkala ještě víckrát. Náš sbor byl na Valašsku s „besídkou“ a Valaši na oplátku přijeli zase k nám do HK.

Když se František stal mým švagrem, byla jsem ráda, že máme v rodině takového veselého člověka, který si moc starostí s ničím nedělal. Skládal a

zpíval si své písničky, rád výletoval a plánoval báječné rodinné dovolené i pro širší příbuzenstvo.

Když jsme s mým manželem bydleli u rodičů Tomancových v Kateřinicích, jezdíval téměř pravidelně o víkendu „vyvětrat“ z města svou mladou rodinu na venkov a často s sebou dovezl i Pepu Hasmandu (bratra své manželky) s jeho rodinou. Několikrát jsme jeli i s ním jeho autem na výlet (ne daleko, třeba jen do Hostýnských vrchů, na Rusavu apod.), ale jednou to bylo docela komplikované naskládání se do jeho pětimístné stejšny. Těžko uvěříte, ale vešlo se nás tam celkem 11 živých bytostí. Františkova čtyřčlenná rodina, čtyřčlenná rodina jeho švagra a ještě tehdy teprve tříčlenná rodina naše, tj. Františkova bratra Antonína, mého manžela. Nebyly bezpečnostní pásy a nikoho nezajímalo, kolik nás tam je. Myslím, že v autě byli 2 nejmenší děti (do 1 roku) vzadu v kočárcích a ostatní děti (včetně mě ☺) seděly na klíně (6 dospělých a 5 dětí ☺).

Deset let jsme s Frantou jezdili na společné dovolené většinou na Slovensko. Frantík obvykle vybral lokalitu, zjistil podmínky, za kterých se v dané lokalitě dá stanovat, případně vyřídil i na nějakém obecním úřadě povolení k pobytu v přírodě, protože 2x tábořiště, které pro nás vybral, bylo mezitím zrušeno. František také několik let obsazoval první místa vlastními písněmi na soutěži SATI v Novém Jičíně.

František byl velmi brzy po založení organizace ADRA nadšeným a aktivním Adrákem tělem i duší. Od r. 1995 se jezdila „ADRA rallye“ (týdenní cyklocestování na propagaci a podporu Adry). Dvakrát jsem se také účastnila na kole ADRA rallye a bylo to zajímavé ☺. Jedna z prvních akcí byl „Balíček pro kamaráda“, což byl plný kamion dáreků pro děti, myslím, že tehdy to bylo do Mostaru. Věnoval se také spoustě jiných akcí, jako jsou různé pochody: Pochod šílených krav z Hovězí do Držkové, Pochod šíleně slušných lidí, Pochod ptačí chřipky, Nikotine-tour a mohla bych jmenovat další a další. Byl u vzniku projektu „ADRA ÚL“ a „BANGLA KIDS“, které finančně podporoval a motivoval i další dárcy. Své malířské řemeslo uplatnil mnohokrát na dobrovolnických akcích po povodních v ČR, ale i jinde, jako např. v Bosně či na Ukrajině.

Už několik desetiletí funguje naše setkávání „Chátra“ (účastníků táborů Bláži Balcara), které vzniklo a stále funguje hlavně díky Luďkovi, Františkovi a ještě pár fajn obětavým a přátelským bráškům a sestřičkám.

Vzpomínám si také na jediný můj zimní výlet na běžkách asi v r. 2000 s tímto mým švagrem. Původně nás mělo jet více, ale nikdo další se na start nedostavil, tak jsme jeli sami. Já nejsem žádná sportovkyně a na běžkách jsem stála asi po třetí v životě. Po rovince jsem neměla problém a do kopce to také ještě šlo, šlapala jsem „stromeček“, ale s kopce jsem měla „v očích smrt“ (a občas i „zadní brzdu“, tj. pád stylem „lavór“) a František se mi zdola ještě smál, že to není přece nic moc prudkého (pro mne většinou ano). Solidárně ale na mne vždy někde čekal, protože jsem zdaleka nezvládala jeho tempo. To byl také den, kdy jsem se dozvěděla (jako první z rodiny), že se rozhodl darovat kamarádku Luďkovi svou ledvinu. Tento příběh asi všichni znáte a víte, že Františkova ledvina do dnešního dne Luďkovi bezchybně funguje. Protože Luďka jsem také dobře znala a věděla jsem jak je na tom zdravotně špatně, byla jsem za jeho rozhodnutí vděčná jemu, ale i jeho ženě, která mu dala své svolení k dárcovství. Nespočítala bych výlety, vycházky, pochody apod., které Franta inicioval nebo organizoval. Jsem mu za to vděčná nejen já, ale i širší rodina a mnozí účastníci minulých akcí.

Ráda vzpomínám také na zimní promítání diapozitivů z dovolených, většinou u nás v obýváku v Hošťálkové.

Nerada vzpomínám na období, kdy jsme se vzdálili a on byl v tzv. Ruském zajetí. Naopak jsem moc ráda, že se zvládl vrátit zpět ☺. Už to sice není ten původní, empatický, ochotný a nezištný František jako před odchodem, ale je obdivuhodné, že stále srší humorem a vtipem. Přeji mu tento elán a chuť obveselovat okolí. Veselí je totiž nakažlivé a díky jeho nápadům je život pestřejší. Myslím, že si už uvědomuje, že opakovaný vtip přestává být vtipem

a některé věci již opustil. Jen je stále potřeba mít se na pozoru v jeho blízkosti, protože nikdy nevíte, odkud vykoukne s fotoaparátem či mobilem v ruce a zdokumentuje Váš největší karambol, škleb či jiný běžně nepublikovatelný okamžik.

Řadu výletů s ním absolvoval i můj manžel Tonek a syn Lukáš („pánská jízda“ ve třech). Oba mí chlapi obdivovali Františkovu výbornou kondičku (a možná mu ji i záviděli ☺), protože on si vždycky někde odběhl něco prohlédnout, vyfotit a Františkovy výlety byly tudíž ještě bohatší na zážitky z krásné krajiny než těch ostatních.

Klobouk dolů před tím, jak Franta zvládá doplňovat svůj blog (nejen překrásnými fotkami ale také vtipnými popisky), který mi připomíná vzorně vedenou kroniku. ☺

Co napsat závěrem? Jsem ráda, že jsme měli možnost s tímto dobrodruhem prožít spoustu zajímavých akcí doma a po revoluci i v zahraničí. Věřím, že nás ještě nějaká řádka společných výletů a procházek čeká. ☺

Ellen Tomancová, švagrová

Franta Tomanec pětkrát jinak

Před pár týdny jsem byla přítomná rozhovoru Ivy Chárové s Frantou Tomancem.

Iva: „Co kdybychom příští číslo bulletinu věnovali tobě, Františku.“ Franta se culí, chvíli dělá Zagorku, aby se neřeklo, ale pak potěšeně svolí: „Dobře, ale ať jsou tam nějaké pořádné pomluvy a drby, ať se zasmějeme.“

Tož tak, máš to mít Tomanče:

Franta veršotepec

Jak se říkává, Franta má básnické střevo. Proč se v té průpovídce používá právě střevo, netuším, ale možná to na ty básníky sedí obecně, protože umělci se občas jako střevo chovají. Franta má skutečně úžasný talent na skládání slov do vtipných rýmů a jak jsem slyšela i zažila, velké oblíbené se těšily jeho básně svatební. Dokonce jednu pěknou a vtipnou svatební říkanku mám doma na válečku na těsto.

Je z mojí první svatby, a jelikož váleček používám, trochu se ztrácí čitelnost, ale pořád tam je!

Také jsem byla na autentické chvílce Frantovy poezie na jedné nejmenované svatbě. Báseň byla dlouhá a skvěle zřymovaná, ale rodina nevěsty moc nadšená nebyla. To víte, každý na tu poezii zkrátka není. Ale i mistr tesař se někdy utne, a tak končím tento odstavec vlastním veršem o Frantovi:

Už mu múza veršík nese, o Ivě, vždyť ta to snese!

Franta Jan Zlatouštý

S básnickým talentem se u Franty pojí i záliba v umném sepisování různých článků, ponaučení a dopisů otevřených i pootevřených. Sloh má Franta přenáramně vybroušený, věty vtipně klade a ozdobuje různými přídavnými kudrlinkami. Pěkné je to, přesvědčivé a vemlouvavé.

Občas to ale zaskřípe, to když má Franta náladu prorockou a chce valmezácký sbor napravovat nějakým káravým pojednáním. Jen kdyby si ten Franta vzpomněl, že je taky součástí toho sboru.

Jen kdyby si vždycky řádně ověřil fakta, o kterých píše... Však jsme o tom spolu nejednou hovořili.

A co jeden z posledních článků o všudypřítomné angličtině? Já bych k tomu řekla jen: Probuď se, Františku, do 21. století! A co by k tomu řekl mileniál? Asi jen: OK, babyboomer.

Franta toulavá nožka

Že Franta rád chodí po horách, to ví každý. Ale že běhává jako splašený zajíc Boží přírodou, to víme jen někteří. Na vandrech či jiných putovních akcích jsme vždy rozvážně putovali lesem, loukou či horami.

Když nastal odpočinek, obvykle všichni s povděkem zasedli nebo zalehli do trávy. Jen Franta ne, vždycky někam zmizel. Pobíhal po okolí, prodíral se křovím, lezl na kameny. Odběhl doprava, přiběhl zleva. Zmizel doleva, vrátil se

zprava. Vypadá to sice podivně, ale pravdou je, že Franta z těchto toulek pořizuje spoustu překrásných fotografií s velkým citem pro kompozici. Nejen širá panoramata, ale i půvabné detaily květin, hmyzu, kamenů, vody, ledu, zkrátka všech zázraků přírody. Podívejte se na jeho blog Řeči z cesty!

Franta věčné dítě

Život člověka se prý podobá oblouku. Začíná dětstvím, človíček roste a dospívá, křivka života jde vzhůru, kulminuje a pak se pomalu stáčí dolů a končí tím, že se člověk ve stáří opět podobá dítěti.

Ne tak u Františka, jeho oblouk života je placatý, radostným dítětem je po celý svůj život. Je to milé a máme ho za to rádi. Sborový dům na Hřbitovni skrývá důkazy, že Franta je to hravé dítě stále.

Ve sklepe má Franta dva obrovské pytle s lego kostičkami. Chtěl si z nich doma postavit model nového Jeruzaléma s dvanácti branami, ale Dáša mu to samozřejmě zadržela. Tak kostičky zůstaly ve sklepe a Franta čeká, až Dáša ztratí ostražitost, aby mohl kostičky nosit nenápadně po kapsách domů. Nevěříte? Podívejte se do sklepa! A mimochodem v koutě sborové šatny Franta postavil jakousi šopu. Aby zmátl veřejnost, tvrdí, že je to na věci Adry, ale ve skutečnosti si tam občas po večerech hraje na zvířátko v arše Noemově!

Franta blátotlačka

S věčným dítětem asi souvisí i Frantova záliba v blátě a bahně. Na slavném Adra rallye jednou dojel

na oběd zablácený od hlavy až k patě. Když jsme ho se smíchem „poslali umýt si ruce před obědem“, plácl sebou do velké blátivé louže pro pobavení všech. Aby to nebylo tak trapné, začal citovat Písmo a tvrdil, že názorně předvádí tu svini, která se zase válí v bahništi (2.Petrova 2,22).

Ovšem nejbřilantnější Frantovo bláto rochnění jsme zažili na slavné výpravě do Rumunska v roce 1993. Rumunští celníci nás nechtěli pustit do své země.

Takticky jsme se stáhli zpět do Maďarska a čekali, až se vystřídá druhá směna bdělých strážců hranic. Utábořili jsme se u řeky, kde Franta začal dle svého zvyku pobíhat po okolí. Zanedlouho našel nádhernou bažinu. Neodolal a za chvíli k nám přiběhl obalený blátem od hlavy až k patě. Některé účastníky výpravy to nadchlo a šli se také rochnit v teplém blátě. A protože pořádkumilovný Pěťa Kimler bahnu odolal a zůstal sněhobíle čistý, inspiroval k slavné fotografii, na které pózuje jako bílý misionář přepadený černými domorodci.

Co říci nakonec? Že Frantovou zásluhou jsem zažila krásné výslapy a vandry českou i slovenskou přírodou. Spoustu let s ADRA Klubem zdraví a přátelství s Nad'ou. Senzační výpravu do Rumunska, kde jsem potkala jednu ze svých nejlepších kamarádek Zdenku. Taky sedm let nezapomenutelného a dobrodružného putování s Adra rallye, hodně legrace a kamarádství. Díky Franto!

teta Květa Tyšerová

... s Františkem Tomancem

Františka jsme měly možnost poznat asi před 23 lety na ADRA brigádě ve Valašském Meziříčí (Lidka), a (Nad'a) před 18ti lety při přebírání péče – vedení Dobrovolnického centra ADRA - jako milého usměvavého dobrosrdečného smíška, který si umí udělat legraci sám ze sebe, ze starostí světa i z hlouposti. Je pro nás člověkem, s kterým se dá bavit o vážných i nevážných věcech. Hlavně s fotoaparátem vždy v ruce ☺.

František se postaral, aby vzniklo naše Dobrovolnické centrum, přemluvil nás k aktivitě ☺ a v určitých etapách se stával „náhradním opatrovníkem – vedoucím DC celkem 2x“ ☺. Za tuto péči i jeho zájem o své „adrácké dítě“ jsme moc vděčné. Je tady pro nás, když potřebujeme, v rámci jeho obdarování – „hlavně všechno zdokumentovat“. A je nám trochu takovým VELKÝM vzorem, jak delegovat úkoly i druhým ☺.

Měl a věříme, že ještě stále má rád velké hromadné veselé dobrodružné a stmelující akce – recesní pochody, ADRA rallye, čundry apod. Věříme, že toto jeho nastavení některé někdy zvedlo ze židle, mnohé rozesmálo, jiné povzbudilo a další možná ještě i posunulo v životě dál.

Zasloužil se o založení tradice letních ADRA brigád v rámci aktivit Dobrovolnického centra jak na Ukrajině, tak i ve Valašském Meziříčí.

Jsme rády, že díky jeho nasazení v dobrovolnictví Adry ve Valmezu a přirozenou touhu pomáhat těm maličkým, nepatrným a zraněným lidem, máme na čem stavět.

Nad'a Šimová a Lidka Obadalová

František - přítel, bratr

Málokterý člověk, kterého jsem v životě poznal, na mne zapůsobil tak hluboce, jako František Tomanec.

Poprvé jsem ho poznal, když jsem začal navštěvovat vaše (ale spíše bych měl napsat naše) bohoslužby. Tehdy byl pro mne člověkem komunikativním, veselým, dobrosrdečným. Postupně jsem ho začal poznávat více, když jsem jeho manželce dal článek o složitosti a zázračnosti lidského těla a který byl pro mne docela přelomovým, a na základě kterého jsem prohlásil, že ateismus a evoluční proměna člověka z nějakého prvoka je naprostá hovadina, což mi tehdy František řekl, že ho to docela pobavilo. No začali jsme se k sobě přibližovat stále více a František se pro mne stával a nakonec stal přítelem, bratrem v Kristu, skutečným bratrem. Každý hovor s ním mne vždy potěší, povzbudí a poučí. Nebojte se ale, že tento článek bude jen samá chvála a óda na Františka. Na konci uvedu i jeho negativa a pěkně mu vypráším kožich.

Ale fčil ešče ni!

František je pro mne takový vzor akčnosti, obětavosti, dobré nálady, kterou roznáší dál a ostatním. No a je to nakažlivé, protože aspoň u mne, že vždy od něho odcházím s rozzářenýma očima, s klidem na duši a veselou myslí. V naší mailové korespondenci se vždy nazývá vetřchý praděd v doběhu, což se ale naprosto neshoduje se skutečností, která neguje jeho oslovení. Jeho aktivity v Adře, mezi padlými, obětavost, výslapy atd. atd. svědčí o naprostém opaku.

Často si říkám a uvažuji nad tím, jaký by mohl být svět, kde by byli lidé jako František.

No a teď ta negativa. Pozor, pořádně se nadechnu, ať to ze sebe mohu vysypat a .....

A hledme – výpadek, nemůžu si na žádná vzpomenout a ať lovím v paměti seč mohu, tak zjišťuji, že nemohu. Nakonec on sám se ze sebe vypsál. A i kdybych našel něco, což nehledám a ani se nesnažím, kdo jsem, abych mohl soudit?

Františku, bratře, příteli, buď tu s námi ještě mnoho desetiletí čínorodého života po boku, jak ty vždy píšeš, věrné souputnice Dagmarky. Kéž ti Bůh žehná.

Františku, mám tě rád!

Tvůj dědoušek Věchýtek (tak se zase v mailech nazývám já)

Jirka Kostruh

Franta

Měli jsme to štěstí, že ani naše děti, ani děti návštěv nekonkurovali Frantově umění dekorovat stěny svým uměleckým talentem a nevyvolaly u nás doma potřebu nově vymalovat byt, nebo některou jeho část. Mým jediným nepřítelem v této oblasti byl a stále je pouze zub času. Pokud jsme neznali Frantu, řešili jsme výmalbu sami. Alespoň koupelnu, chodbu, ložnici, kuchyň nebo moji pracovnu. Prostě všechno, kromě obývacího pokoje. Všechno, co se dalo vymalovat bez válečku. Před dávnými věky to bylo téměř zadarmo, a později proto, že najít zlatý nuget by bylo snazší než sehnat malíře pokojů. Již dlouhou dobu nemáme starost s hledáním odborníka. Máme totiž Frantu. Obdivuji ho, jak hbitě ovládá z žebříku provozovat své řemeslo. Rychle a kvalitně vymaluje jakýkoli prostor a téměř po něm není nutné uklízet. A ještě stále je asi na roztrhání, protože najít volný termín, bylo někdy dost obtížné. Nebo mu v tom více brání časté dovolené v zahraničí než jiné zakázky?

Moje druhá vzpomínka se týká kázání, které měl kdysi dávno Franta v našem sboře. Téma bylo o tom, že každý z nás má nějakou nemoc, skrytou nebo viditelnou, známou či neznámou, malou a nevýznamnou nebo někdy i velmi vážnou. Vlastně jsme z pohledu jeho kázání takový nemocný sbor.

Třetí vzpomínka se týká uznání, které mi jako jeden z prvních projevil za jednu z forem shrnutí myšlenek sobotní školy, kterou Iva pravidelně vkládá na webové stránky našeho sboru. Tehdy mi řekl, že by shrnutí potřeboval na začátku týdne, což mě inspirovalo k tomu, že jsem shrnutí začal připravovat s předstihem, ne až dodatečně. Slova uznání od té doby několikrát zopakoval také za jiné formy shrnutí.

Jenda Petrovič

ADRA Klub zdraví slaví 20 let - pokračování

Když jsem v roce 2007 nastoupil jako kazatel ve sborech Vsetín, Kateřinice a Valašské Meziříčí, byl mi představen Klub zdraví, který už měl svou tradici a fungoval delší dobu. Probíhal v příjemném prostředí podkroví knihovny ve Valašském Meziříčí a překvapil mě zájem místních občanů, kteří chodili na pravidelné přednášky a cestopisy. Bylo příjemné sledovat, jak se členové sboru už znali s pravidelnými návštěvníky i to, že se mnozí aktivně v Klubu zdraví zapojovali.

Pochopil jsem, že Klub zdraví je dobře zorganizovaná akce, která se těší pozornosti občanů Valašského Meziříčí a patří mezi pravidelně navštěvované. Později z toho pro mě jako kazatele vyplynula potřeba zajistit další přednášející, takže jsem oslovoval lékařské kapacity z okolí, jako byli br. Sikora z Nového Jičina, nebo manželé Cibíčkovi z Hranic. Bylinkář Štěpán Hurta povyprávěl o léčivých účincích rostlin a jejich plodů a celá řada dalších přispěla svými velmi zajímavými tématy.

Vzhledem k tomu, že už jsem 12 let jinde, nepamatuji si přesně všechny přednášející a témata, o kterých hovořili, ale jsem jim vděčný za jejich pomoc a ochotu podělit se s ostatními o potřebné a zajímavé informace. Když bylo nejhůř a nepodařilo se žádného z řečníků sehnat, zhostil jsem se několika málo přednášek o psychologii a zajímavých tématech sám.

Mám velkou radost z toho, že Klub zdraví ve Valašském Meziříčí přetrval až dodnes a že jeho setkání jsou příjemným zpestřením všedních dnů pro všechny, kteří zareagují na pravidelné pozvánky. Chci také vyjádřit poděkování a uznání všem, kteří se na fungování Klubu zdraví podílejí a bez jejichž přispění by tato přínosná tradice nemohla pokračovat.

Jirka Pavlán

ADRA Klub zdraví se stal opravdovým fenoménem našeho sboru. Jak jsem minule naznačila, pokračuji ve vzpomínkách a tentokrát to bude zase pohled z trochu jiného úhlu.

Jak to bylo dál aneb jezte pohanku, pijte bylinkový čaj a nezapomeňte, že všechno léčí aloe vera a tinktury z pupenů!

Po úspěšném semináři odvykání kouření, pokračoval klub zdraví pravidelnými večery s přednáškami. Městský úřad nám nabídl prostory dětské knihovny vedle restaurace Rajka. Hezké místo, nepříliš velké, ale bylo třeba pokaždé dovézt židle ze sboru, jak už v minulém čísle vzpomínal František.

Klub zdraví tam vydržel přesně jeden rok, a z té doby mám krásnou vzpomínku na přednášku „**S pohankou za zdravím**“ pana Zdeňka Šmajstrly, mlynáře pohankového mlýna z Frenštátu. Domluvili jsme se po telefonu, dorazil hřmotný pán, který vypadal jako Krakonoš. Přišel do knihovny, rozhlédl se a spustil: „Paní, to jste mi měla říct, že je to tu malé, bude málo lidí, to bych nejezdil! Mám tu pohanky plnou dodávku, málo prodám, to se mi nevyplatí!“ Ale přednášku pan Šmajstrla nakonec udělal a vyprávěl o pohance tak úžasné a nadšeně, že pak vyprodal skoro celou dodávku svých produktů.

Byla to první přednáška s prodejem a následovaly další, například přednáška Milana Drobíka o „zázračné“ rostlině aloe vera nebo paní magistry Podhorné „**Bylinné přípravky a tinktury z rostlin**“. Paní Podhorná se po 17 letech znovu objevila v našem klubu zdraví minulý měsíc, tentokrát již jako majitelka rozvinuté firmy Naděje s přírodními prostředky na všelijaké nemoci.

Přednášky střídaly témata o zdraví a výživě, s velkým ohlasem se vždy setkávaly přednášky o zdraví psychickém a o vztazích. V druhém roce fungování klubu se podařilo uskutečnit i několik akcí z cyklu „**New start**“ naší církve.

V té době už přednášky probíhaly v čítárně Městské knihovny ve staré radnici, což byl velmi hezký a dostatečně velký prostor se zázemím kuchyňky. ADRA Klub zdraví zde vydržel až do konce roku 2012, aby se poté přesunul do Vitality na Křižné. Stěhování přišlo právě včas, protože za nějakou dobu knihovna ve staré radnici skončila z důvodu rekonstrukce a přesunu do nových prostor.

To, že klub zdraví přežil tolik let, je určitě přízeň nebes. Ale přičítám to i skutečnosti, že se vždy našli lidé, kteří byli ochotní pro klub pracovat, a také určité flexibilitě, s kterou jsme se přizpůsobovali době i zájmu návštěvníků. Nejlepší svědectví o dobové proměně (a zároveň rychlosti technologického rozvoje) dává téma **propagace přednášek**.

Když jsme začínali, hlavním propagačním kanálem byly plakáty, které jsem tiskla na barevný formát A3 v práci. Město nám je nechávalo v rámci svého paušálu vylepit na cca 30 plakátovacích míst. Musím vzpomenout Petra Cháru,

tehdy učitele autoškoly, který je u mě v práci pravidelně vyzvedával a rozvážel do plakátovací služby, do knihovny a domova s pečovatelskou službou.

Ke každému plakátu jsem vyrobila více než stovku malých pozvánek, které dobrovolníci ze sboru roznášeli do schránek. Například pravidelně roznášela Jarka Pražanová v ulicích kolem sboru, já a Franta někdy na Zašovské ulici, Pěťa Kimler přijížděl až z Hranic a roznášel přednášky po Valmezu.

První dva roky jsme také rozesílali upoutávky na přednášky ve formě článků a rozhovorů s přednášejícími do místního tisku. Na přednáškách jsme rozdávali kontaktní lístky, kde nám zájemci napsali své adresy. Kupovali jsme obálky a známky a pozvánky jim posílali přímo domů. Postupně to bylo až 50 pozvánek. Toto zajišťovala Katka Lukášová dnes Kubičiková. Při dnešních cenách poštovního již nepředstavitelný způsob propagace.

Lidé začínali vlastnit mobilní telefony a tak se vžilo i rozesílání pozvánek do esemesek. Dnes na pozvánky přes telefon účinněji funguje Messenger nebo WhatsApp.

Později jsme získali možnost propagovat přednášky v městském zpravodaji a na facebooku Adra Klubu zdraví, což funguje do dnešní doby, včetně facebooku a webu sboru. Velkým pokrokem bylo rozesílání e-mailem, které stále funguje a je velmi efektivní.

Všechno něco stojí a **financování** bylo jedním z trvalých zápasů o provozování klubu zdraví. Historii financí ADRA Klubu zdraví mám doma ve skříni a zabírá

již téměř celý šanon. Na začátku jsme zažili štedrost radnice v rámci Zdravého města Valašského Meziříčí a mohli jsme čerpat peníze proti účtům. Ovšem

postupem doby i výměnou samosprávné reprezentace se formy financování měnily a také docházelo k úsporným opatřením. Zažili jsme granty, financování z rozpočtu města i výpomoc našeho sboru v době, kdy radnice peníze nenašla.

Na konec bych chtěla vzpomenout již téměř zapomenuté slavné recesní **Pochody ptačí chřipky**, které se také konaly pod záštitou ADRA Klubu zdraví. Ten první v roce 2006 měl trasu z Křídla do Kurovic (přes Rackovou)

V cíli čekala odměna pro nejmladšího, nejstaršího a nejzuboženějšího účastníka. V rámci pochodu proběhlo kroužkování účastníků s „ptačím“ příjmením.

Jako „čestní hosté“ byli pozváni: náčelník Sokola, majitel Orlíku, starosta Husince, potomci Husáka, Zlatí slavíci, předseda ODS a další....

Pokračování příště

Květa Tyšerová

Besedy Adra Klubu zdraví

K chladnému podvečeru 7. března se beseda o chladném Grónsku skvěle hodila. Nicméně podtitul „země, která hřeje“ sliboval příjemné chvíle.

Bratr Slávek Vurst, nemocniční kaplan Fakultní nemocnice Olomouc, je také vášnivý cestovatel a skvělý fotograf. Už dávno bylo jeho snem navštívit největší ostrov na světě, a v létě 2023 se mu sen splnil. Představil nám tuto nádhernou zemi pokrytou ledem, která ač obydlena jen 50 000 obyvateli, je velmi pohostinná a k příchozím milá. Nahlédli jsme do grónské historie, navštívili městečko Ilulissat s jeho barevnými domečky postavenými na pilířích díky skalnatému podloží, projeli jsme se na lodi a obdivovali kouzelnou hru světla na plujících ledovcích v době západu či východu slunce. Viděli jsme místo

světového dědictví UNESCO Ilulissat Ice Fjord, ve kterém se ledovce pohybují rychlostí 45m za den, lámou se zde do moře a díky vlně o výšce několika metrů může být hodně nebezpečný. Fascinovaly nás grónské velryby, které se dožívají až 200 let, váží okolo 75-100 tun a dokážou dýchacími otvory vystříknout gejzír vody až do výšky 6m. Slávek Vurst na svých cestách vyhledává místa, na kterých se podepsala stopa Moravských bratří. Ti hráli v Grónsku výraznou úlohu. Křesťanskou víru sem přinesli Kristián David a Matěj a Kristián

Stachovi. Sblížili se s tamními Inuity, učili je víře a dali jim i základ grónské gramatiky. Při pohledu na tradiční grónský kroj, který jako jediný obléká ženy do kalhot z kůže, nám mohou připadat zvláštní květy vlčích máků a jiných květin, které se

v Grónsku nikdy nevyskytovaly. Ale když srovnáme kroj inuitů s vlčnovským krojem, je zde podoba více než zřejmá. Také převlek z barevných skleněných korálek by se bez korálek z Čech neobešel. Inu česká a moravská stopa je zjevná, a nás tato skutečnost velmi těší.

„Neodpoutávej se nikdy od svých snů! Když zmizí, budeš dál existovat, ale přestaneš žít.“ řekl Mark Twain. Tímto krédem se řídí i pan Slávek Vurst. Takže už teď plánuje další exotické výpravy, o kterých nám jistě přijede opět vyprávět.

Hostem Adra Klubu zdraví 21.března byla majitelka společnosti Naděje paní Mgr. Jarmila Podhorná, která vždy milovala přírodu a její dary. Její záliba se jí stala i povoláním. Studovala, získávala informace v oblasti lidského organismu i alternativní medicíny. Pro výrobu bylinných tinktur a vznik firmy Naděje se rozhodla ve chvíli, kdy studovala „ Herbarář léčivých rostlin „ pana Jančí a

Zentricha s obsahem o novém léčebném směru – gemmoterapie a možnosti významného působení výtažků z pupenů rostlin – gemmoterapeutik na lidský organismus. Přání Mgr. J. Podhorné bylo a je, aby lásku k lidem a její zkušenosti v oblasti gemmoterapie i alternativní medicíny předala především nemocným. To byl možná důvod, proč bylo paní Podhorné požehnáno z hůry a podařilo se jí podnikání rozjet bez peněz a bez zkušeností.

Firma v současné době má v sortimentu více jak sto druhů bylinných tinktur. Mimořádně účinné jsou tinktury vyrobené z pupenů rostlin. Rostlina v pupenech přechovává svůj genetický potenciál, proto v nich shromažďuje nejcennější látky, které tělo zotavují a současně vytváří i obranný mechanismus – prevenci proti nemocem. Kombinací tinktur vznikly „kúry“, jsou to sestavy složené z několika tinktur bylinných i z pupenů.

Velmi zajímavá a fundovaná beseda paní Mgr.Podhorné byla doplněna individuálními konzultacemi a prodejem bylinných produktů. Moc děkujeme za návštěvu, poskytnuté rady i pomoc.

Iva Chárová

Nová identita

O Martinu Lutherovi s vypráví, že do svého psacího stolu vyryl slova: Baptizatus sum (Jsem pokřtěný). Kdykoli se mu vedlo špatně, když ho trápil pocit méněcennosti, když měl o sobě pochybnosti, podíval se na tuto větu a vyslovil ji nahlas. Jsem pokřtěný pro něj znamenalo: Nezáleží přece na mé výkonosti, na tom, zda všechno, co dělám, je správné. Rozhodující je to, že Bůh mě bezvýhradně přijal a že mě miluje.

Ve křtu se člověk rodí k novému životu, k účasti na životě Božím. A to se stalo dvěma sestram, které se v sobotu 23.března 2024 v našem sboru rozhodly odevzdat svůj život našemu Pánu a Spasiteli. Veřejně se křtem přiznat ke své lásce k Bohu sestra Míša ze sboru Vsetín a sestra Světlana, která po útěku z válkou sužované oblasti ukrajinsko-ruské hranice našla v našem městě druhý domov i Ježíše Krista. Krásnou slavnostní bohoslužbu ukončenou památkou Večeře Páně jsme prožili společně se sborem Vsetín a částečně i Kateřinice.

Víra je dar, a my děkujeme Pánu, že jím naše nové sestry obdaroval. Kéž můžeme v našem společenství přivítat ještě mnoho dalších.

Iva Chárová

Ztiš se před Hospodinem

Název tohoto příspěvku budí dojem, že je doslovně převzatý z Písma. Aby nedošlo k nedorozumění, uvedu přesné znění Žalmu 62,6. *“Jen se ztiš před Bohem, duše má ...”*, které jsem si vypůjčil pro rozbor významu slov uvedených v nadpisu.

Čeština zná (mimo jiné) dvě kategorie slov, a to synonyma a homonyma. Homonyma jsou souzvučná slova, která mají stejnou zvukovou nebo grafickou podobu jako slovo jiného významu a původu. Doufám, že mi jazykovědci prominou, když se místo slova zamyslím nad různým významem spojení čtyř slov.

První význam se bezpochyby týká těžké situace, v které se nacházel pisatel žalmu. Obklopen úkladnými nepřáteli, povzbuzuje sám sebe, aby spoléhal na Boží pomoc, ochranu, milosrdenství a odplatu.

Ztišení se je výrazem **vnitřní pokory**, vědomí omezení v oblasti vlastního poznání, možností a schopností. Omezení se týká taky všech spojenců z řad mocných, vlivných nebo bohatých lidí, často i bezbožných. Všichni stojí ve vztahu k Hospodinu na opačném pólu.

Ztišení se může být také výrazem **vnější pokory**, vědomí, že moji oponenti rozumí dané problematice lépe. Nebo může být naopak výrazem **moudrosti a rozvahy** při jednáních s lidmi, kteří sice mají nižší poznání, možnosti a schopnosti, jsou asertivní a vystupují sebevědomě.

Ztišení může být projevem **respektu, úcty, soucitu a porozumění** člověku, který si respekt a úctu zaslouží nebo soucit a porozumění potřebuje nebo ho očekává.

Existují situace, v kterých je ztišení pro všechny naprostou samozřejmostí. Těsně před zahájením koncertů vážné hudby se celé publikum několikrát ztiší. Ve stanovený čas nejdříve ustane vřava, a v nejbližším okolí zaregistrujete nanejvýš tichý šepot. Všichni napjatě očekávají příchod hudebníků a přivítají je potleskem. To už není v sále slyšet žádný šum. Po kontrole a doladění nástrojů sál opět ztichne a čeká na příchod dirigenta. I toho přivítají potleskem. A když zvedne ruce, aby zahájil koncert, panuje v koncertním sále absolutní ticho.

Je čas, abychom se ze společenských akcí vrátili zpět ke ztišení se před Hospodinem. Každý z nás prožívá radostné chvíle, které přirozeně plníme smíchem, zpěvem a ostatními projevy radosti. Občas ale prožíváme těžké chvíle, kdy nás postihne nemoc, nebo dokonce ztráta někoho z blízkých. Jsou

to chvíle pro ztišení na modlitbě, kdy můžeme ty nejnítěrnější pocity předložit Bohu, který nám rozumí a dokáže nás vnitřně potěšit.

Je ale přece jenom ještě jedna příležitost ke ztišení, a to jsou společná shromáždění. Především v modlitebně, ale i kdekoliv jinde, např. v rodinách. Společná shromáždění mají svůj řád, do kterého patří okamžik zahájení. Místo ztišení jsme velmi často svědky bujné vřavy. Lidé v sále neočekávají v tichosti na příchod dirigenta a první tóny skladby jsou přehlušené důležitými rozhovory. Schází nám opravdové ztišení před bratrem či sestrou, která uvádí, ale především ztišení se před Hospodinem.

Ján Petrovič

VŠECKO SHOŘÍ

Ta písnička měla být vylovena při vzpomínání na Milana Drobíka. Inspirací k jejímu vzniku bylo jeho dávné plamenné kázání. Jinak než plamenně totiž ani kázat neuměl. Naneštěstí ho během velmi úspěšné kariéry potkal podobný průšvih jako o něco později moji maličkost. Takže spadl s lopaty a kázat mu na nějaký čas zakázali. Škoda! Mohlo tak vzniknout daleko víc neobvyklých písniček. A nejen to! Nadprůměrně talentovaný Milan to mohl dotáhnout na předsedu Unie a dost možná i na vrchního náčelníka Generální konference.

Zpátky k onomu kázání. Někdy v sedmdesátých letech minulého století bystrý kazatel důrazně své ovečky upozorňoval na to, že ať už začnou budovat dům či kariéru, měly by si už na startu uvědomit jednu základní poučku. Že dříve či později všecko shoří! A nemusí k tomu dojít až za dlouhý čas. Tehdejší adventisté budoucnost světa měřili na desítky let. Milanem hlásané adventní poselství bylo poměrně populární a praktická vyústění nacházela nejrůznější podoby. Některé upřímně věřící maminky zrazovaly své dcerušky od vdávání, koncem světa zaujatí tatínkové své syny od stavění domů či vysazování sadů. Vzdělání nikdo nikomu nezakazoval, protože bylo pro drtivou většinu adventní omladiny nedostupné.

No nic. Nová doba, která podle tehdejších odhadů už vůbec neměla nastat, přinesla nové pohledy a folklórní úvahy nad koncem časů vzaly povětšinou za své. Nedávno mě jedna hloubavá apoštolka překvapila otázkou: „Počítáte vy, adventisté s brzkým příchodem Ježíše Krista?“ „Jak bychom mohli nepočítat! Vždyť to máme v samotném názvu a byli jsme mezi prvními, kdo na to už pradávno začal upozorňovat“, odpovídám sebevědomě. Poté jsem se ale zarazil. „Je tomu opravdu tak?“, tážu se v duchu sám sebe. Pokud by tomu tak bylo, překvapivá otázka apoštolské sestry by asi nezazněla...

Prohlášení, že VŠECKO SHOŘÍ působí na většinu lidí katastroficky. Mohou ale být i takoví, kterým přináší úlevu. Při pohledu na obě strany ukrajinsko - ruské hranice, při aktuálních zprávách z Izraele či některých států v Africe, při vzpomínkách na Wagnerovu Amálku je to snad pochopitelné. V té souvislosti bych navrhoval, aby se zmíněné sousloví stalo novým křesťanským pozdravem. A když ne obecně křesťanským, tak alespoň adventistickým...

Všecko shoří

*Kolik lidí kolem vidí hradbu trápení – Den za dnem se ztrácí a nic se nemění
Sešli bolem kráčí kolem jak poutník znavený – Co čerstvou vodu shání, když
vyschly prameny*

*Přijde den, Bůh zboří hradbu trápení - A s ní všecko shoří, co je na zemi
Za blesků a hromů Bůh vše promění - Zavolá: „Pojd' domů, dny jsou
sečteny!“*

*Kolik lidí jenom pídí, jak se dostat výš – Stříbro v měšci zvoní, kde jen najít
skryš?
A tak se modlí za pohodlí a za plnou spíž – Když to všechno mají, tak je jim to
na obtíž*

*Nač to všechno zboží? Je s tím trápení! - Přece všecko shoří, co je na zemi
Za blesků a hromů Bůh vše promění – Zavolá: „Pojd' domů, dny jsou
sečteny!“*

Adim VŠECKO ZBOŽÍ

1. Kolik lidí kolem vidí hrabvu trápení, den za dnem

2. Kolik lidí jenom pítí jak se cívostat úje, stříbro v měs-

fz dim

1 se ztráčí (alnic se nemění, sešli bolem kračiči

2 cí zvoni, kde jen vejít skřtyš a tak se mcdli za po-

e *G* *C* *G*

1 kolem (jak) poutříte znavený, co žerstva vodů shání,

2 hodeí a za plovou spíz, když to všechno mají

F *a* *G*

1 když vyschly prameny - Přijde den - Běh zboží

2 tak je jim to na obtíž Nač to všechno zboží

C *G* *F* *G* *A* *D*

1 hrabvu trápení a s ní všechno zboží, co je na zemi,

2 je s tím trápení, přece všechno zboží, co je na zemi

G *C* *G* *F*

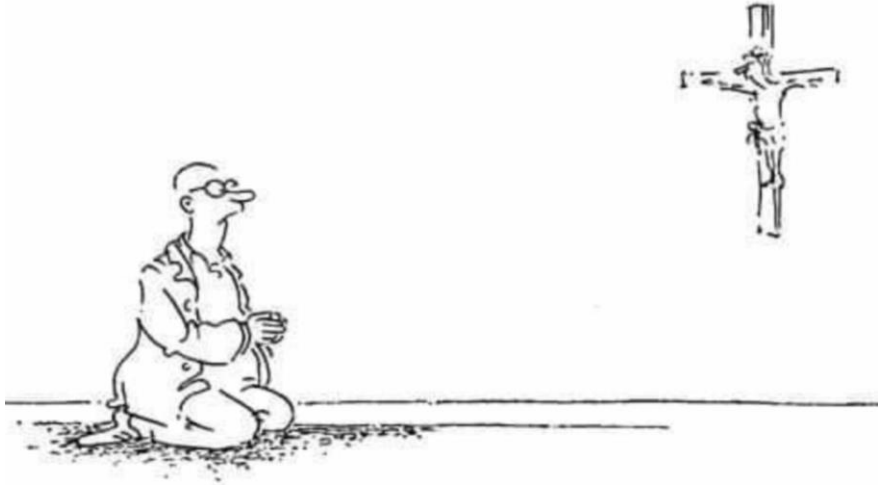
1+2 za blesku a hromu Běh vše pramení, zavola-pojd-

G *F* *D* *G*

domo, dny jsou sečteny

Křesťanský vtip - Ameňák

PŘED ČASEM JSEM TÍ, BOŽE, PŘEDLOŽIL SVÁ PŘÁNÍ. A NIC.
DOVOLUJI SI POZNAMENAT, ŽE EXISTUJÍ I JINÁ NÁBOŽENSTVÍ.

A photograph of a white rectangular sign mounted on a green metal fence. The sign contains the following information:

- Logos for 'PRAHA' (three red squares) and 'AKADEMIE REMESEL PRAHA' (a colorful circular logo).
- Text: 'Střední škola technická'.
- Large bold text: 'SPRÁVA CVIČNÉHO HŘBITOVA'.
- Text: 'Akademie řemesel Praha - Střední škola technická Vrbova 1233, Praha 4 - Krč'.
- Text at the bottom: 'Konání rekvalifikačních kurzů a zkoušek profesní kvalifikace HROBNÍK 69-005-E, více na: www.zelenypruh.cz'.
- A QR code in the bottom right corner.